

Les dues intèrprets qualifiquen de "bogeria" el concert que oferiran el 12 de febrer al Barcelona Teatre Musical

Marta Monedero
BARCELONA

Martirio s'acobla al tango de Susana Rinaldi

Cadascuna amb el seu prolífic bagatge musical: Susana Rinaldi, icona personalíssima del tango argentí; i Martirio, difusora moderna de la 'copla', intercanvien els seus repertoris i fusionen el so flamenc amb el tango.

Deia Julio Cortázar que cal escoltar moltíssim per saber què s'ha d'escoltar, però també que n'hi ha prou d'escoltar Susana Rinaldi per descobrir que l'essència queda intacta. La gran dama argentina del tango clàssic reivindica l'intercanvi i connexió entre el tango i la copla perquè "estan més a prop l'un de l'altre del que pugui semblar". El tango pot acoblar-se i la copla també tira cap al tango. "Tots dos pertanyen, finalment, a l'estigma que van crear els grecs que es coneix com l'exili".

La millor mostra d'aquesta

proximitat és la mateixa Rinaldi, nascuda l'any 1936 a Buenos Aires i criada a recer d'una comunitat republicana d'espanyols que al farcell hi van posar la nostàlgia que cristallitzava en *coplas* com *La bien pagá* i *Pena, penita, pena*. La Rinaldi ha voltat força fins a retrobar-se amb les seves músiques d'infantesa i ho ha fet gràcies a l'entesa amb Martirio. Elles són "dues boges en el sentit artístic", ja que tenen "ganes de fer coses incompatibles amb el mercat". Fruit d'aquesta connexió, les dues han compartit tangos i *coplas* per reinterpretar-los en un recital que es farà el 12 de febrer al Barcelona Teatre Musical.

Repedscar els antecedents

"Amb la Martirio direm a l'escenari allò que molts no poden dir. Transcendir la necessitat de fer públics, no les nostres vides, sinó els nostres antecedents, que ens recorda el cançoner popular". *El día que me quieras*, *La cumparsita*, *Melodía de arrabal*, *Ojos verdes* i *La zarzamora* són alguns dels títols d'aquest viatge sonor que té Juan Carlos Cuacci com a director musical i que compta amb músics i ballarins flamencs i argentins.

Maribel Quiñones, més coneguda per Martirio, destaca la "meravellosa dicció" de Rinaldi, que ja ha actuat diverses vegades a Barcelona. Una ciutat que per a la *cupletista* andalusa també és professionalment cabdal. Al Grec del 1986 va iniciar-hi la seva carrera en solitari, després d'haver començat els seus primers passos musicals amb el grup Jarcha. Més tard va formar part del grup Veneno, liderat per Kiko Veneno i Raimundo Amador, i d'aquí va optar per obrir la seva via en solitari.

En els assajos d'aquesta gira que el 16 de febrer anirà a Madrid i de la qual es gravarà un disc, Martirio recorda que "quan amb els músics flamencs" toquen "tangos", se'ls "salten les llàgrimes", perquè aquest gènere també forma part del seu passat. Si Rinaldi va escoltar *coplas* de petita, Martirio creixia amb Gardel i, ja de més grandeta, quan ha anat a les "bodegas de Buenos Aires a escoltar tangos", confessa sentir-se tant com a casa com quan visita "un *tablado*".

Martirio i Rinaldi reivindiquen la proximitat entre cobla i tango

TEATRE 'Centvinticin'

Fem saltar els ploms!

Francesc Massip

'CENTVINTICINC', DE SÈMOLA TEATRE.
INTÈRPRETS: Mònica Muñoz, Roser de Castro, Egbert de Jong, Laura Gutiérrez. MÚSICA: Nacho Tarrés.
ESCENOGRAFIA I DIRECCIÓ TÈCNICA: Fina Solà, J. Grau. CREACIÓ I DIRECCIÓ ARTÍSTICA: Joan Grau. SALA OVIDI MONTLLOR, 4 DE FEBRER.

Ja des del títol, l'últim espectacle dels Sèmola és una denúncia i un conjur. *Centvinticin* fa referència a aquell voltatge en extinció que, encara fa ben poc, ens obligava a usar transformadors i a no tenir en funcionament dos electrodomèstics alhora perquè saltaven els ploms. I que consti que l'alt voltatge ens l'han imposat els empresaris de la llum i de les màquines per treure el màxim benefici dels seus productes, contra un corrent elèctric menys perillós i més barat. A la vegada, però, és una metàfora de la capacitat de resistència del grup que celebra els 25 anys amb el curtcircuit provocat per l'incendi de la casa després que una ventada se n'enduqués la carpa d'assaig. També és un reflex de les múltiples pujades de tensió que es produeixen al nostre entorn i que clamen a la revolta. Circumstàncies que concorren de forma pertinent en un muntatge que és una autèntica troballa visual amb un excitant potencial d'idees que

obren de bat a bat les portes de la imaginació.

L'espai és una casa d'amplis finestrals, mobles d'època i llums d'aranya que evoquen un passat esplendorós, ara esmorteït per la incúria, de la mateixa manera que els qui manen ens han deixat la democràcia feta un racó de malendrec tan sols il·luminat per una televisió perpetuament encesa que encara desertitza més l'estança. Els personatges poblen l'escenari amb un gavadal d'accions proteiques que s'encadenen a ritme vertiginós i que s'escampen en continuades transicions, amb una intensitat per fer saltar els ploms. Assistim a l'aparició de la Dama de Blanc que desvela els canelobres mentre canta una melodia de ressons rituals amb una veu poderosa per fer saltar els ploms. La Dama de Roig desvela el seu propi cos en refinades cerimònies de despullament que farien aixecar la vista, i potser alguna altra cosa, a la secta episcopal tan àvida d'espectacle. Potser se'ls fondrien els ploms de veure la mare carregada d'infants com s'esventra el preny i en brota una pluja d'estels i de volves de neu. Les millors pulsions eròtiques arriben, però, amb la Bugadera que neteja la roba amb el frec de la pell mullada i l'estén en cables d'alta tensió per fer saltar els ploms. Als llençols estesos s'hi projecta la besada més lúbrica de la història del cine: una *fellatio* de llengua que caldria aplicar als polítics en campanya electoral per convertir els discursos en gemecs i fer saltar els ploms. Hi ha un personatge cobert amb una xarxa de pescar que sembla arrencat de la Capella de Sansevero de Nàpols, encarnació de l'estàtua en marbre de Francesco Queirolo, ara revestida de llumets i pampallugues d'arbre de Nadal per fer saltar els ploms. *Centvinticin* és un festival d'imatges espaterrant, amb uns intèrprets abocats a un joc físic esgotador en una posada en escena mesurada i brillant que fa saltar els ploms.

CICLE VISIONS | 04

Raimon

CANTA SALVADOR ESPRIU
EN CONCERT

DIVENDRES 13 DE FEBRER
A LES 22 h

Mitjà de comunicació col·laborador

EL PAIS

Preus de 15 a 20 €

Taquilles de l'Auditori
tel. 93 247 93 00
www.auditori.org

TEL-ENTRADA
902 10 12 12
telentrada.com
CAIXA CATALUNYA